

360 informes **agrícoles**, sobre el despatx d'un jutge de Perpinyà

L'afer del Centre de Finances i de Gestió Agrícola de Catalunya Nord és una bomba que podria no explotar mai. A la base, una queixa del sindicat CGT per un desaccord entre un assalariat i el seu patró, amb l'efecte d'una bola de neu que afecta el món agrícola rossellonès.

Al Palau de Justícia de Perpinyà s'acumulen casos d'abús laboral que, de moment, no sembla que tinguin resposta propera.

El Centre Econòmic Rural (CER) és un organisme que reuneix tres associacions que es fan càrrec de la comptabilitat de les explotacions agrícoles; per tant, gestiona els comptes de prop de 1.500 titulars a la Catalunya Nord, o sigui, la fiscalitat del 85% dels pagesos. Ara la integritat del seu director està en dubte, en el marc d'una macroinspecció que ha obert 360 informes a diferents entitats i sobre la qual regna un gran silenci. Tota l'agricultura nord-catalana s'ha vist implicada en un frau generalitzat que es va descobrir per atzar ara fa quatre anys. El novembre del 2000, la PAF (Policia de Fronteres) treballava sobre un vast afer de falsos documents d'identitat algerians. Els agents inspeccionaren un agricultor d'Elna (Rosselló) que donava feina a 80 jornalers no regularitzats, quan van

sortir a la llum els moviments de l'epígraf número 605, destinat a declarar els treballs de subcontractació, però que molts agricultors fan servir per pagar la mà d'obra, sovint amb el consentiment dels jornalers, que a vegades també tenen interès a no ser declarats. Amb aquest procediment l'agricultor no ha de pagar les càrregues socials. Una pràctica que, segons les poques llingües que gosen parlar-ne, existeix des de fa quinze anys... A l'abril del 2002, un nou responsable del CER va entrar en la direcció i una empleada del centre de gestió provocà la intervenció de la Inspecció del Treball, que, investigant un altre tema, va descobrir l'ús irregular de l'epígraf 605: en un període de dos anys les cotitzacions no declarades es calculaven en 157 milions de francs de l'època (24 milions d'euros), una

suma que obligava a obrir un expedient. Al gener del 2003 la policia va interrogar diversos assalariats, secretaris i un inspector fiscal del centre de gestió, contractat l'any 2000. Aquest exinspector dels impostos havia alertat els responsables de l'organisme de la il·legalitat del funcionament de l'epígraf 605 d'activitats econòmiques, que els agricultors feien servir per amagarhi el treball en negre, una pràctica usada per gairebé tots els llauradors.

Mentrestant, diversos empleats del centre de gestió, els qui van parlar als policies, van rebre pressions fins que hagueren de dimitir. El jutge Treille, que havia iniciat la investigació al director del CER, es va traslladar a un altre jutjat i va haver de deixar els 360 informes de l'escàndol al jutge Couzinet, que, al seu torn, també va marxar. D'aquesta manera, el cas, amb 107 persones implicades, ha acabat en mans del jutge Peyrou. Però poques coses més es poden saber del procés, ja que la instrucció encara no s'ha tancat i el procediment es troba bloquejat. Mentrestant, el temps fa la seua feina...

El 1999, uns agents dels serveis fiscals ja van detectar l'embolic de l'epígraf 605 estudiant la comptabilitat d'un pagès de Tuïr (Rosselló). En un primer moment, el propietari de l'explotació va ser condemnat a pagar, però quinze dies més tard es va anunciar la sentència. Els treballadors, però, no van gaudir d'aquesta exoneració i van haver de pagar els impostos sobre els salaris que havien cobrat sense ser declarats. Més estrany encara és, però, el fet que la Mutualitat Social Agrícola (MSA), l'organisme que cobra les cotitzacions socials dels pagesos, va decidir de no presentar denúncia tot i ser l'entitat que més ha patit les irregularitats generalitzades de l'epígraf 605. Concretament, en els darrers deu anys ha deixat de cobrar prop de 30 milions d'euros. La clemència incomprensible de la MSA, afegida a la lentitud judicial del procediment, pot ajudar a fer que l'escàndol no esclati mai. La bomba, però, continuarà als calaixos del Tribunal de Perpinyà.

Sebastià Girard